

andres i tredje Stykke: „ligeledes af Digebestyrelsen“ til „paa samme Maade.“

2) Tredie Stykkes 2det Punktum affattes saaledes:

„Fremkommer noget Skjøde eller Fæstebrev paa Parcellerne til Thinglæsning, forinden dette er sket, bliver Dokumentet at forsyne med fornøden Retsanmærkning desangaaende“.

Til § 19.

3) Paragrafen affattes saaledes:

„Denne Lov kommer ikke til Anvendelse paa de ved Loven af 29de Marts 1867 § 1 Sandflugtsbestyrelsen underlagte Strækninger af Syl-lands Ryster, ei heller paa Anlæg af Diger, ved hvis Opførelse indvindes Land fra Havet eller Fjordene, med mindre Landvæsenkommissionen skønner, at Hovedbøiemedet med Digets Opførelse er at beskytte allerede tilfedevarende Jorder mod Oversvømmelse.“

Fornanden: Jeg anser det for rigtig, at Sagens Forhandling deles, og efter Aftale med Udvalgets ærede Ordfører vil jeg navnlig dele den saaledes, at vi først beskæftige os med §§ 1—5 med tilhørende Vædringsforslag, derefter med §§ 6—9 og § 17, og endelig med Resten af Lovforslaget, nemlig §§ 10—16 og 18—21.

Det er altsaa §§ 1—5 med tilhørende Vædringsforslag, som jeg nu sætter under Forhandling. Den ærede Ordfører har Ordet.

Ordføreren (Riis): Det fremgaar af den afgivne Betænkning, at Udvalget, om det end ikke har kunnet give Lovudkastet med det Indhold og den Form, som det er fremtraadt, nogen stærk Tilslutning, dog har besluttet, for at den attraaede Udvikling af Digelovgivning kunne komme til stede, at indskrænke sig til at foreslaa saadanne Vædringer, som det maatte anse for mest nødvendige. Hvor der er Tale om Anlæg af Diger til Beskyttelse mod Oversvømmelser fra Havet, befunder man sig overfor indbyrdes ikke lidet forskelligartede Forhold, ligesaa smaa Diger paa Enkeltmands Løb, der paa Grund af sin ringe Størrelse trænger til eller i alt Fald har godt af at forbedres ved at beskyttes mod Stormfløders Indtrængning, til store Diger til Bævn for udstrakte lave Ryststrækninger. For det Første møder os det Tilfælde, at en enkelt Mand vil opføre et Dige for egen Regning paa egen Grund, eller at flere enes om at bygge et Hævdige til Beskyttelse mod Stormfloden, men ligeledes forblive paa egen Grund og ikke stille Fordringer til Andre, der mulig ogsaa ville nyde godt af denne Foranstaltning, om at bidrage dertil. For saadanne Tilfælde trænges der formentlig ikke til nogen Retsregel, med mindre man da vil tilstaa slige

Anlæg Afgang til Expropriation, et Spørgsmaal, hvortil jeg senere skal komme. For det Andet møder os det Tilfælde, at Nogen vil bygge et Hævdige, der for at opnaa og svare til sin Besigtig maa fortsættes ind paa Naboens Grund eller kræver en Overdigning af fraliggende Ravninger, over hvilke Havet kan søge ind paa hans Jorder, men hvor Beføstningen ved hele Anlægget ikke er større, end at den, der sætter det i Gang, selv vil bære den uden at forde noget Bidrag af andre deri interesserede Lodseiere. Med Hensyn til disse Forhold er det, at der er givet Retsregler i Plakaten af 6te Juni 1848, Retsregler, som frengit af den Betragtning, „at det paa mange Steder, især ved Vesterhavet, er Tilfældet, at Stormflod trænger ind paa større Strækninger, der, naar Vandets Indtrængning kunde afværges, vilde afgive god Eng og dyrkbar Jord, og at det ikke sjældent er Tilfældet, at Lokaliteten gjør det muligt ved Diger at forhindre saadanne Oversvømmelser, naar den, der eier Grunden, hvorpaa Diget skal opføres, vilde tillade det.“ Plakaten aabnede da Afgang til at faae denne Grundeier tilpligtet at taale Anlægget af et Dige paa sin Grund og svæde dertil yderligere fornødne For skrifter, som nu, da Plakaten ifølge Lovforslagets sidste Paragraf, som det vil ses, ophæves, erstattes tilbels ved de nye Bestemmelser, som findes i Lovforslaget. Jeg siger „tilbels“, thi, som jeg ikke skal undlade at gjøre opmærksom paa, der er For skrifter i Plakaten af 1848, som udgaa af Digelovgivningen, navnlig Plakatens § 7, der hjemler Eieren af den Grund, paa hvilken Andenmand opfører et Dige, Ret til at overtage dets Bedligholdelse. For det Tredie møder det Forhold, at en Enkelt eller flere ville opføre et Dige og navnlig da et saadant, som maa fortsættes ind paa Andenmands Grund, eller hvormed andre Diger maa kombineres, men at Omfostningerne ved et saadant Anlæg ere saa høie, at Foranstaltningen maa opgives, naar ikke alle de, der ville nyde Godt af Anlægget, eller da den overveiende Del af dem kunne formaas til at deltage deri og bidrage dertil. Naar da flere eller færre holde sig tilbage, staa de Enkelte magtesløse, naar ikke Loven kommer til Hjælp ved at hjemle Evang mod de Uvillige. Efter at vor Landbolovgivning har optaget den Grundfæstning, at den, der har Nytten af en Foranstaltning, som Andre iærkshætte, skal efter Omstændighederne kunne tvinges til at deltage i Omfostningerne ved den, skjønnes det ikke at kunne have Betænkelighed at give denne Grundfæstning Anvendelse ogsaa paa Digevæsenets Omraade. Det er denne Anvendelse, som har været savnet, og som, naar den kommer til Stede, antages at ville fremme nyttige Digeforetager. Denne Anvendelses Berettigelse har Lovudkastet anerkjendt i sin § 6, (jfr. §§ 7 og 17), hvis Regel imidlertid ganske vist nærmest leder Tanken hen paa det mindre alminde-